

20 Οκτωβρίου 1992

[Α. Ν. ΛΟΙΖΟΥ, Π., ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ/στές]

ΕΠΙΡΧΙΑΚΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΕΜΕΣΟΥ,

Εφεσείων,

γ.

SEDORA ENTERPRISES LTD. ΚΑΙ ΑΛΛΟΣ,

Εφεσιβλήτων.

(Ποινική Έφεση Αρ. 5493).

- Ποινή — Παράλειψη εγκατάστασης τοπικού εξαερισμού για παρεμπόδιση της εισόδου σκόνης στον αέρα του χώρου εργασίας κατά παράβαση των άρθρων 56 (1), 94, 95 (β) και 96 του Περί Εργοστασίων Νόμου Κεφ. 134 όπως έχει τροποποιηθεί από τους Νόμους 43/64, 32/72, 25/89, 20/90 και του άρθρου 20 του Ποινικού Κώδικα Κεφ. 154. Επιβολή προστίμου ΛΚ75.- και έκδοση διατάγματος συμμόρφωσης με αναστολή, για περίοδο τριών μηνών στην εφεσίβλητη εταιρεία και επιβολή προστίμου ΛΚ35.- στον δεύτερο εφεσίβλητο. 5
- Ποινή — Παράλειψη προφύλαξης επικίνδυνου μέρους μηχανήματος κατά παράβαση των άρθρων 25 (1), 94, 95 (1) και 96 του Κεφ. 134 όπως έχει τροποποιηθεί από τους Νόμους 43/64, 32/72, 25/89, 20/90 και του άρθρου 20 του Ποινικού Κώδικα Κεφ. 154 — Επιβολή προστίμου ΛΚ35.- στην εφεσίβλητη εταιρεία και ΛΚ15.- στον δεύτερο εφεσίβλητο — Κρίθηκαν έκδηλα ανεπαρκείς και αντικατεστάθησαν με ΛΚ75.- πρόστιμο για την εφεσίβλητη εταιρεία και ΛΚ50.- πρόστιμο για τον δεύτερο εφεσίβλητο. 10  
15
- Ποινή — Παράλειψη προφύλαξης επικίνδυνου μέρους μηχανήματος κατά παράβαση των άρθρων 25 (1), 94, 95 (β) και 96 του Κεφ. 134 όπως έχει τροποποιηθεί από τους Νόμους 43/64, 32/72, 25/89, 20/90 και του άρθρου 20 του Ποινικού Κώδικα Κεφ. 154 — Η μη επιβολή ποινής αντικατεστάθηκε με επιβολή προστίμου ΛΚ75.- στην εφεσίβλητη εταιρεία και ΛΚ50.- στον δεύτερο εφεσίβλητο. 20
- Ποινή — Αποτρεπτική ποινή — Είναι επιβεβλημένη σε παραπτώματα που σχετίζονται με θέματα ασφάλειας της υγείας των εργαζομένων — Αρχές που εφαρμόζονται. 25
- Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης άρθρο 3 — Ανάλυση υποχρεώσεως των συμβαλλομένων χωρών σε θέματα διατήρησης συνθηκών ασφαλείας στους τόπους εργασίας των ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένης και υποχρέωσης για αποτελεσματική εποπτεία συμμόρφωσης προς τις ανειλημμένες υποχρεώσεις. 30

5 Σε έφεση από το Γενικό Εισαγγελέα για τον λόγο ότι οι ποινές ήταν έκδηλα ανεπαρκείς το Ανώτατο Δικαστήριο διέταξε να αυξηθούν στη δεύτερη κατηγορία και να επιβληθούν ποινές στην τρίτη κατηγορία όπως αναφέρεται πιο πάνω πλην της ποινής στην πρώτη κατηγορία για την οποία ο Γενικός Εισαγγελέας δεν επέμενε ενόψει της εκδόσεως του διατάγματος συμμόρφωσης.

Στην απόφαση του το Ανώτατο Δικαστήριο τόνισε ότι:

10 1) Η υποχρέωση διατήρησης συνθηκών ασφάλειας σε εργοστάσια και άλλους χώρους εργασίας δεν είναι μόνο μια νομική υποχρέωση αλλά και μια προέκταση διεθνών υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν από την Κυπριακή Δημοκρατία κάτω από το άρθρο 3 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού χάρτη. Η θέσπιση Κανονισμών για τις συνθήκες ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων στους τόπους εργασίας τους και η υποχρέωση της εφαρμογής τους με μέτρα για την αποτελεσματική εποπτεία της συμμόρφωσης προς τις ανειλημμένες υποχρεώσεις αναλαμβάνονται από τις συμβαλλόμενες χώρες.

20 2) Η αποτελεσματική εποπτεία συνεπάγεται την εφαρμογή των Νόμων και των Κανονισμών και, όπου απαιτείται, την ποινική δίωξη και τον εξαναγκασμό των παραβατών προς συμμόρφωση προς αυτούς.

25 3) Οι ποινές που θα επιβληθούν ή όπως θα αυξηθούν εκεί που επεβλήθησαν δεν θα καθορίζουν ένα είδος διατιμήςσεως αλλά αυτές πρέπει να κριθούν μόνο κάτω από τα περιστατικά της υπόθεσης διότι η σοβαρότητα των αδικημάτων δικαιολογεί την επιβολή των πλέον αυστηρών ποινών.

30 4) Για διαφορετικά αδικήματα ένα Δικαστήριο μπορεί και οφείλει να επιβάλει ξεχωριστές ποινές, εάν το κρίνει επιβεβλημένο. Στην παρούσα υπόθεση οι κατηγορίες 2 και 3 αναφέροντο σε διαφορετικά μηχανήματα παρόλο που αυτά ήταν στον ίδιο χώρο εργασίας, και ως εκ τούτου αποτελούσαν δύο διαφορετικά αδικήματα.

Η έφεση επιτρέπεται.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

35 Τσοιλόφτας v. Αστυνομίας (1990) 2 Α.Α.Δ. 391.

Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας v. Μεταλλικά Ηρακλής Μιχαηλίδης Λτδ (1989) 2 Α.Α.Δ. 274.

Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας v. Kouris Dam Joint Venture Constuctions (1989) 2 Α.Α.Δ. 86.

40 Κυριάκου και Υιοί Λτδ v. Επαρχιακού Λειτουργού Εργασίας (1990) 2 Α.Α.Δ. 242.

Επαρχιακός Λειτουργός Εργασίας Λεμεσού v. Mass Pack Trading Ltd & άλλος (1992) 2 Α.Α.Δ. 101.

Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας v. Bisco Ltd και άλλοι (1991) 2 Α.Α.Δ. 16.

Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας v. Τέλλα (1991) 2 Α.Α.Δ. 71. 5

### Έφεση.

Έφεση από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για ανεπάρκεια ποινής που επιβλήθηκε από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού (Σολομωνίδης Προσ. Ε.Δ.) Αριθμός Ποινικής υπόθεσης 28657/90 στους εφεσίβλητους στην κατηγορία της παράλειψης εγκατάστασης τοπικού εξαερισμού για παρεμπόδιση της εισόδου σκόνης στον αέρα του χώρου εργασίας κατά παράβαση των άρθρων 56 (ι), 94, 95 (β) και 96 του περί Εργοστασίων Νόμου Κεφ. 134 όπως έχει τροποποιηθεί από τους Νόμους 43/64, 32/72, 25/89, 20/90 και του άρθρου 20 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154, της παράλειψης προφύλαξης επικινδύνου μέρους μηχανήματος κατά παράβαση των άρθρων 25 (1) και 94, 95 (1) και 96 του Περί Εργοστασίων Νόμου Κεφ. 134, όπως έχει τροποποιηθεί από τους Νόμους 43/64, 32/72, 25/89, 20/90 και του άρθρου 20 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154 και της παράλειψης προφύλαξης επικινδύνου μέρους μηχανήματος κατά παράβαση των άρθρων 25(1), 94, 95 (β) και 96 του Περί Εργοστασίων Νόμου Κεφ. 134 όπως έχει τροποποιηθεί από τους Νόμους 43/64, 32/72, 25/89, 20/90 και του άρθρου 20 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154, και στην εφεσίβλητη αρ. 1 επιβλήθηκε πρόστιμο £75.- στην πρώτη κατηγορία, επίσης εκδόθηκε εναντίον της διάταγμα συμμόρφωσης σύμφωνα με το άρθρο 96 του Περί Εργοστασίων Νόμου, Κεφ. 134, για περίοδο τριών μηνών από την ημέρα της επιβολής της ποινής και £35.- πρόστιμο στη δεύτερη κατηγορία. Στο δεύτερο εφεσίβλητο επιβλήθηκε πρόστιμο £35.- στην πρώτη κατηγορία και £15.- στη δεύτερη κατηγορία. Στην τρίτη κατηγορία δεν επιβλήθηκε ποινή σε κανένα από τους δύο εφεσίβλητους.

Μ. Τριανταφυλλίδης, Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας με Α. Χριστοφόρου, δικηγόρο της Δημοκρατίας και Ε. Χριστοφή (κα) Δημόσιος Κατήγορος, για

τον εφεσεύοντα.

II. Ονουφρίου, για τους εφεσίβλητους.

5 Α. ΛΟΙΖΟΥ, Π. ανάγνωσε την απόφαση του Δικαστηρίου. Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας καταχώρησε την παρούσα έφεση, η οποία στρέφεται εναντίον της ποινής την οποία το Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού επέβαλε στους δύο εφεσίβλητους σε τρεις κατηγορίες στις οποίες παραδέχθηκαν ενοχή.

Οι κατηγορίες αυτές είναι οι ακόλουθες:

10 "Πρώτη κατηγορία. Παράλειψη εγκατάστασης τοπικού εξαερισμού για παρεμπόδιση της εισόδου σκόνης στον αέρα του χώρου εργασίας κατά παράβαση των άρθρων 56(1), 94, 95(β) και 96 του Περί Εργοστασίων Νόμου Κεφ. 134 όπως έχει τροποποιηθεί από τους Νόμους 43/15 64, 32/72, 25/89, 20/90 και του άρθρου 20 του Ποινικού Κώδικα.

20 Δεύτερη κατηγορία. Παράλειψη προφύλαξης επικίνδυνου μέρους μηχανήματος κατά παράβαση των άρθρων 25(1) και 94, 95(1) και 96 του Περί Εργοστασίων Νόμου Κεφ. 134 όπως έχει τροποποιηθεί από τους Νόμους 43/64, 32/72, 25/89, 20/90 και του άρθρου 20 του Ποινικού Κώδικα.

25 Τρίτη κατηγορία. Παράλειψη προφύλαξης επικίνδυνου μέρους μηχανήματος κατά παράβαση των άρθρων 25(1), 94, 95(β) και 96 του Περί Εργοστασίων Νόμου Κεφ. 134 όπως έχει τροποποιηθεί από τους Νόμους 43/64, 32/72, 25/89, 20/90 και του άρθρου 20 του Ποινικού Κώδικα."

30 Οι κατηγορούμενοι/εφεσίβλητοι, είναι η εταιρεία στην οποία ανήκουν οι εγκαταστάσεις και ο διευθυντής της.

Στην εφεσίβλητη εταιρεία επιβλήθηκε πρόστιμο £75 στην πρώτη κατηγορία και επίσης εκδόθηκε εναντίον της διάταγμα συμμόρφωσης σύμφωνα με το άρθρο 96 του

περί Εργοστασίων Νόμου, Κεφ. 134, όπως τροποποιήθηκε (στη συνέχεια ο Νόμος) με αναστολή, για περίοδο τριών μηνών από την ημέρα της επιβολής της ποινής, και £35 πρόστιμο στην δεύτερη κατηγορία.

Στο δεύτερο εφεσίβλητο επιβλήθηκε πρόστιμο £35 στην 5 πρώτη κατηγορία και £15 στην δεύτερη κατηγορία.

Δεν επιβλήθηκε ποινή σε κανένα από τους δύο εφεσίβλητες στην τρίτη κατηγορία.

Τα γεγονότα ενώπιον του Δικαστηρίου εξετάθησαν με απλή αναφορά στις λεπτομέρειες των κατηγοριών και ότι 10 δεν υπήρχε συμμόρφωση στην πρώτη κατηγορία αλλά υπήρχε συμμόρφωση στις κατηγορίες 2 και 3.

Ενώπιόν μας ο Γενικός Εισαγγελέας αναφέρθηκε σε σειρά αποφάσεων του Δικαστηρίου τούτου στις οποίες τονίστηκε η σοβαρότητα των παραπτωμάτων που σχετίζονται με θέματα ασφάλειας της υγείας των εργαζομένων και των ανθρώπων γενικά, αλλά και σε αποφάσεις που το Δικαστήριο υπέδειξε την ανάγκη επιβολής αποτρεπτικών 15 ποινών. (Γεώργιος Τσουλόφτας v. Αστυνομίας (1991) 2 Α.Α.Δ. 391 Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας v. Μεταλλικά Ηρακλής Μιχαηλίδης Λτδ (1989)2 Α.Α.Δ. 274, Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας v. Kouris Dam Joint Venture Constructions (1989)2 Α.Α.Δ. 86, Παντελής Κυριακού και Υιοί Λτδ v. Επαρχιακού Λειτουργού Εργασίας (1990) 2 Α.Α.Δ. 242, Επαρχιακός Λειτουργός Εργασίας Λεμεσού v. Mass Pack Trading Ltd και άλλοι, Γενικός 20 Εισαγγελέας της Δημοκρατίας v. Εταιρείας Bisco Ltd και άλλοι (1991) 2 Α.Α.Δ. 16, Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας v. Ανδρέα Ευθυμίου Τέλλα (1991) 2 Α.Α.Δ. 71.

Στην υπόθεση Τσουλόφτας (πιο πάνω) το Δικαστήριο 30 τούτο αποφάσισε ότι χωρίς αμφιβολία αποτρεπτικές ποινές μπορούν και πρέπει να επιβάλλονται εκεί που η φύσις του αδικήματος το επιβάλλει, απλώς για σκοπούς γενικής αποτροπής, χωρίς όμως η ποινή αυτή να είναι υπερβολική σε σχέση με τα γεγονότα της υπόθεσης. Οι αποτρεπτικές 35 αυτές ποινές, όπως π.χ. ποινές φυλακίσεως, δεν αφήνουν

5 περιθώρια για μείωση της ποινής για οποιοδήποτε ελαφρυντικό στοιχείο, αποβλέπουν δε στην αποτελεσματική αποτροπή του κινδύνου για διάπραξη παρόμοιου αδικήματος από τον ίδιο τον αδιοπραγούντα αλλά και ταυτόχρονα αποθαρρύνουν άλλους που θα μπορούσαν να μιμηθούν τον παραβάτη. Οπωσδήποτε αποτρεπτικές ποινές μπορεί και πρέπει να επιβάλλονται για αδικήματα που δυνατό να επηρεάσουν, ή αποτελούν κίνδυνο στην άνεση και την υγεία του κοινού, όπως επίσης και για αδικήματα που 10 παρουσιάζουν έξαρση και συχνότητα.

15 Η υποχρέωση διατήρησης συνθηκών ασφάλειας σε εργοστάσια και άλλους χώρους που απασχολούνται άνθρωποι, δεν είναι μόνο μια υποχρέωση που πηγάζει από το Νόμο, είναι μια προέκταση διεθνών υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν από τη Δημοκρατία κάτω από το άρθρο 3 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη, κάτω από τον οποίο μια συμβαλλόμενη χώρα αναλαμβάνει όχι μόνο τη θέσπιση κανονισμών για συνθήκες ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων στον τόπο εργασίας αλλά και την περαιτέρω υποχρέωση της εφαρμογής τους με μέτρα για την αποτελεσματική εποπτεία της συμμόρφωσης προς τις ανειλημμένες αυτές υποχρεώσεις. 20

25 Η αποτελεσματική εποπτεία συνεπάγεται την εφαρμογή των Νόμων και των Κανονισμών και, όπου απαιτείται, την ποινική δίωξη και τον εξαναγκασμό των παραβατών προς συμμόρφωση προς αυτούς. Επομένως και τα δικαστήρια έχουν καθήκον να προσεγγίζουν τα θέματα αυτά, ανάλογα βέβαια με τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης, με τη δέουσα σοβαρότητα χάριν της επίτευξης των σκοπών του Νόμου που, πέραν των ανθρωπιστικών στόχων, αποτρέπει τη μείωση της παραγωγικότητας και την αποφυγή ασκόπων οικονομικών επιβαρύνσεων λόγω τραυματισμού, επηρεασμού της υγείας και θανάτου. 30

35 Στην παρούσα υπόθεση ο ευπαίδευτος συνήγορος των εφεσιβλήτων, κατά τρόπο ακριβοδίκαιο και πραγματικά αξιόπαινο δέχθηκε και συμφώνησε με τις αρχές που θα έπρεπε ορθά να διέπουν την εποπτεία των Νόμων αυτών και τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για προστασία των

εργαζομένων. Υποστηρίχτηκε όμως από αυτόν ότι δεν εξετάστησαν ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστή όλα τα γεγονότα και δεν τονίστηκε, σε όση έκταση έπρεπε, η σοβαρότητα των αδικημάτων.

Συμφωνούμε ότι η παρουσίαση των γεγονότων θα μπορούσε να ήταν πιο αναλυτική, αλλά οι βασικές λεπτομέρειες των γεγονότων που συνιστούσαν τα αδικήματα ήταν κάτω από τις περιστάσεις αρκετές.

Όσον αφορά το θέμα της ποινής, ενόψει των προβλεπόμενων από το άρθρο 95 του Νόμου ποινών, (όπως τροποποιήθηκε από το Νόμο αρ. 20 του 1990), που είναι έξι μήνες φυλάκιση και δύο χιλιάδες λίρες πρόστιμο στις περιπτώσεις παραβάσεως από μη εργαζόμενους, θεωρούμε ότι θα μπορούσαν να είχαν επιβληθεί ποινές που να υποδηλούν τη σοβαρότητα και να εξυπηρετούν τον σκοπό αποτροπής ή συνέχισης διαπράξεως τέτοιων αδικημάτων.

Δεν επέμενε στο θέμα της ανεπάρκειας της ποινής ο Γενικός Εισαγγελέας όσον αφορά την πρώτη κατηγορία, ενόψει της εκδόσεως του διατάγματος.

Εξετάζοντας λοιπόν το θέμα των ποινών στις υπόλοιπες κατηγορίες κρίνουμε ότι κάτω από τις περιστάσεις οι ποινές στις κατηγορίες δύο και τρία, ήταν έκδηλα ανεπαρκείς, χωρίς τούτο να σημαίνει ότι με τις ποινές που θα επιβάλλουμε ή όπως θα τις αυξήσουμε εκεί που επιβλήθηκαν, καθορίζουμε ένα είδος διατιμήσεως. Οι ποινές αυτές πρέπει να κριθούν μόνο κάτω τα περιστατικά της υπόθεσης αυτής, διότι η σοβαρότητα των αδικημάτων δικαιολογεί την επιβολή των πλέον αυστηρών ποινών. Με αυτά στη σκέψη, επιβάλλεται στην εφεσίβλητη εταιρεία πρόστιμο £75 στη δεύτερη κατηγορία και £75 στην τρίτη κατηγορία, στον δεύτερο δε εφεσίβλητο πρόστιμο £50 στην δεύτερη κατηγορία και £50 στην τρίτη κατηγορία. Θα πρέπει να λεχθεί ότι λάβαμε επίσης υπόψη μας το γεγονός ότι στο μεταξύ υπήρξε συμμόρφωση.

Είναι φανερό ότι για διαφορετικά αδικήματα ένα Δικαστήριο μπορεί και οφείλει, εάν κρίνει επιβεβλημένο, να επιβάλει ξεχωριστές ποινές. Στην παρούσα υπόθεση οι κα-

5    τηγορίες 2 και 3 αναφέροντο σε διαφορετικά μηχανήματα, παρόλο που αυτά ήταν στον ίδιο χώρο εργασίας. Κάτω από τις περιστάσεις επιτρέπεται η έφεση και επιβάλλονται ή/και τροποποιούνται οι επιβληθείσες ποινές όπως πιο πάνω.

*Η έφεση επιτρέπεται.*